Il-Baruni K. Vella Haber

BIJOGRAFIJA QASIRA

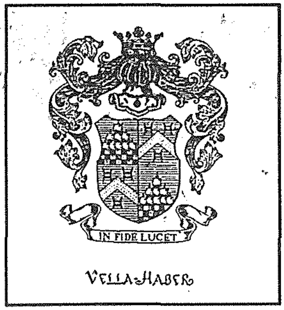

Il-Baruni Kelinu Vella Haber twieled Għawdex fl-ewwel ta' Ottubru 1913. Bin Luċju u Anna mwielda Buttiġieġ. Hutu huma: Ġużeppi u Pietrupawl (illum mejjet) ikbar minnu waqt li Frank (miet fis-Servizz Militari fil-Gwerra), Carmen, Connie, Anġlu u Martin, ilkoll ħajjin.

Edukazjoni

Studja l-kors elemntari fl-iskola tal-Gvern in-nadur, il-Kors Medju fis-Seminarju ta' Ghawdex u l-Kulleġġ S. Alwiġi ta' Birkirkara u l-Kors Superjuri fil-Kulleġġ ta' San mark, ir-Rabat Malta.

Impjiegi

Sar surmast tal-Malti fis-Seminarju u Liċeo ta' Għawdex (1941-43); Spettur tal-Biedja (1943-45); "Information Officer" fis-Servizz Ċivili (1945-58); "Senior Information Officer"(SIO) fl-istess Ministeru tal-Biedja (1958-73). Bħala SIO kien Kap tat-Taqsima Informazzjoni u Publiċità nkarigat ukoll mix-xandira għall-Bdiewa ta' kull nhar ta' Ħadd u Editur ta' "Il-Bidwi", iktar tard imsemmi "L-Agrikultura".

Stat Soċjali

Iżżewweġ lil Carmen Camilleri, bint Gużeppi u Tereża Bartolo, fit-18 ta' Awissu, 1945, fil-parroċċa ta' San Gejtanu l-Hamrun. Ix-xhieda kienu Karmenu Zammit Marmara MBE u l-Mro. Joseph Abela Scolaro, FLCM, A. Mus. LCM. Bħala ħbieb ta' l-għarus, il-kantanti magħrufa Oreste Chircop u pawlu Axiaq kanataw l-Ave maria ta' Scubert u ta' Gunoud waqt it-tieġ. Iċ-ċelebrant kien iz-ziju ta' l-għarusa Dun Anġ Camilleri tal-Qala.

Ulied

Uliedu huma tlieta: Frances u Joyce u Michael. Frances u Joyce huma l-ewwel żewġ tfajliet Maltin fl-istorja ta' Malta li kisbu grad tal-B.A. Hons fl-Ilsien Malti mill-Università Rjali ta' Malta. Michael sar Kirurgu Dentali u fetaħ l-ewwel Klinika Dentali Privata f'Għawdex, attrezzata u moderna.

Għaqdiet u Movimenti

Sar Segretarju Ġenerali tal-Għaqda tas-Sigarettiera maltin (1938-43) u organizza strikes biex itejjeb l-qagħda tal-barra ma maltin. Sar Membru Akkademiku ta' l-

Għaqda tal-Kittieba tal-Malti (illum l-Akkademja tal-Malti) fl-1942 u kien l-iċken akkademiku fl-età fost il-membri kollha. (Ara l-MALTI 1990 pp. 34-39). Waqqaf ix-Xirka ta' l-Ilsien Malti Nadur bħala tħejjija għat-twaqqif tal-Moviment tal-Malti li kellu 30 fergħa, nofshom għat-tfajliet u b'total ta' 1,600 bħala membri. Kien magħruf uffiċċjalment mill-Gvern fl-1948. Dam jiffunzjona fuq l-20 sena u b'hekk ħoloq l-ewwel milizzja tal-Malti (Ara Times of Malta u l-iktar Il-Berqa bejn l-1946 u 1965). Fl-1942 waqqaf l-Għaqda tal-bdiewa tan-nadur u wara l-fergħa tal-Qala, u kien segretarju tagħhom. Fl-1943 waqqaf l-Għaqda tas-Sajjieda Għawdxin imma ma laħaqx żviluppaha sewwa għaliex minn Għawdex reġa' lura għal Malta. (Ara Berqa, April 1943). Sar Segretarju tal-malta Accordeon Organisation (1960-67) u flimkien ma' Mro. Carmelo Abela (Mro. Ta' l-Ammiraljat) organizza l-Konkors Internazzjonali ta' l-Akkordjon f'Malta, magħruf bħala "Coupe Mondiale". Sal-lum, kien l-ewwel u l-aħħar Coupe Mondiale li sar f'Malta. Ġie maħtur Segretarju tal-Gżira Civic Council (1970) u Viċi-Prsident fl-1971. Kemm dam segretarju kkompona u bagħat lill-Gvern ta' dak iż-żmien Memorandum b'bosta punti relevanti għat-tijib tal-Gżira. Kemm dam Viċi-President, ġab lil Gżira l-Arma Civika tagħha mill-eredi tad-Dar Irjali ta' l-Aragona u l-Balearidi kif jidher f'Att tan-Nutar Paul Pullicino. Sar Viċi-President u wara President tar-Rose Society tad-Dar ta' Lourdes f'Għawdex (1968) u okkupa l-kariga għal għadd ta' snin. Kien segretarju ta' Għaqdiet oħra bħalma kienet il-Metal Workers Union" u l-MLP Club tal-Ħamrun fl-1945-46.

Pubblikazzjonijiet

Ippubblika: Is-Santwarju nazzjonali tal-Qala u l-Eremita tal-Mosta (Ebejer Press 1938); It-tieni ed. (Lux Press 1946); Il-Ktieb tat-Tiġieġ (Lux Press 1946) edizzjoni ta' 6000 kopja; Il-Kalendarju tal-Fjuri (Stamp. S. Ġużepp - Hamrun 1957, 1960, 1974); Kalendarju tal-Ħxejjex u Ħwawar (S. Ġużepp -Hamrun 1959) żewġ edizzjonijiet f'sena u t-tielet edizzjoni fl-1974; Il-Ktieb tax-Xorb(Kif taħdem l-Inbid id-dar) (S. Ġużepp Hamrun 1961); Is-Sigriet tat-Tjur (San Ġużepp Hamrun 1963); Is-Sigriet tal-Ġonna (San Ġużepp Hamrun 1965); Pietru u Pawlu - Oratorju mużikat minn Mr. Jos. Sammut (Gozo Press 1968); Folkdrama Nadurjana (edizzjoni limitata ta' 250 kopja 1991).

Ġurnaliżmu

Ikkontribwixxa għall-istampa eluf ta' kitbiet (Ara: Il-Berqa; The Dawn; Għawdex; Is-Sebħ; It-Torċa; Malta News; The Bulettin; iż-Żmien; In-Nazzjon; Il-Ħajja u l-Orizzont.

Kien editur ta' għadd ta' rivisti fosthom: Il-Qawsalla, folju ta' kull xahar tal-Moviment tal-Malti (1954-56; 1949-53); Il-bidwi, folju ta' kull ħmistax tad- Dip. tal-Biedja li fih kiteb mijiet kbar ta' artikoli kif ukoll editorjali (1945-66 Agrikoltura (tkomplija ta' "Il-Bidwi" b'isem ġdid, 1966-73), editur ta' dawn ir-rivisti kien bejn l-1958-73); SOSJ Observer, rivista ta' kull xahar ta' l-Ordni Sovr. ta' S. Ġwann ta' ġerusalemm. Kontribuzzjonijiet bl-Ingliż, Taljan u Franċiż 1978- ....

Xandir fuq ir-Radju
Għamel l-ewwel xandira fuq ir-Redifussion fl-1939 meta ġie ippreżentat fuq il-mikrofonu minn Nikol Biancardi. Għal snin twal ha sehem u/jew kien inkarigat mill-produzzjoni tax-Xandira ta' kull nhar ta' Hadd għall-bdiewa (1945-73); Ġieli kellu żewġ programmi fil-ġimgħa għall-movimenti tal-Malti, i.e. programmi letterarji fil-ġimgħa għall-Moviment tal-Malti, i.e. programmi letterarji u informattivi. Kiteb u xandar l-ewwel radjurdrammi bil-Malti; fetaħ, fil-Moviment tal-Malti, korsijiet fil-kitba tar- radjudrammi u x-xandir taghhom; organizza l-ewwel żewġ Konkorsi għall-kitba tar-radjudrammi u b'hekk sar Missier ir-Radjurdramm Malti kif xehed l-istes Redifussion f'xandira speċjali ta' għeluq ta' anniversarju (Ott 1960) ikkonfermat b'ittra dokumentata: EHH/JF/47, bid-data tat-2 ta' Novembru, 1960, iffirmata mill-istess Direttur E. Hamilton-Hill. (Ara wkoll:Pronostku Malti Giov Muscat, snin 1956-57; "Orizzont" 29-3-79; in-Nazzjon Tagħna 11-7-70; Ittri ta' konferma fil-librerija ta' K.V.H. (Volum tar-Radjudrammi). Xandar b'kollox 'l fuq minn 5000 programm fuq ir-Redifussion u fuq Radju Malta Nazzjonali.

Il-Poeżija
Kiteb eluf fuq eluf ta' versi f'mijiet ta' poeżiji bil-Malti. L-ewwel versi kitibhom meta kien għadu l-kulleġġ fl-1936, ġiet magħżulha u dehret f'"Leħen il-Malti" Lulju-Awissu '36. Għandu mijiet ta' poeżiji u poemetti li għadhom qatt ma ġew ppubblikati. Rebaħ l-ewwel premju fil-Konkors ta' l-Imperial Trading Co. fl-1938; ir-raba' premju fil-Konkors ta' Ġ. Muscat fl-1941 u l-ewwel premju f'tas-sena ta' wara; Tismija ta' Unur fil-konkors ta' l-Akkademja tal-Malti fl-1944; it-Tielet premju għall-Ballati, fl-1944. Wara dawn il-premijiet, flok jikkonkorri, beda jorganizza l-kompetizzjonijiet u l-konkorsi huwa stess. Rebaħ il- Lauro D'Oro" f'Konkors f'Napli l-Italja fl-1977 għall-ewwel tlett strofi tal-Gerusalemme Liberata bil-Malti. Fl-1991 rebaħ l-ewwel premju ix-Scettro D'Oro fil-XXV Konkors Internazzjonali ta' Napli għal "Folkdrama Nadurjana" f'versi bil-Malti (fuq elf u mitt vers). Kiteb xi versi bl-Ingliż, fosthom: "Nadur: City of the Rising Sun" u "Destiny".

Dottorati
Ġie mogħti d-Dottorat fil-Letteratura (D. Lit.) mill-International School of Religions(Surrey UK u USA), id-Dottorat fl-Erboloġija u l-Fitoterapija mill-Università Internazzjonali tal-Mediċina Komplimentari ta' Colombo (1989) għar-riċerki fuq il-Ħxejjex Mediċinali. Kiseb għadd ta' dottorati oħrajn, li wieħed ma jistax jelenka f'bijografija qasira ta' dan it-tip.

Titoli, Kavallerati, Cittadinanzi, Midalji u Unuri oħra
Ġie mogħti għadd ta' unuri minn Universitajiet, Akkademji Internazzjonali u pajjiżi barranin, minn Ordnijiet Kavallereski, fost oħrajn, il-Midalja ta' l-Istat tal-Puerto Rico ippreżentata mill-istess Gvernatur fil-Fortaleza; ir-rank ta' Kurunell fl-istaff tal-Gvernatur ta' Kentucky u tal-Michigan (USA); iċ-Ċittadinanza ta' Assisi (l-Italja); ġie onorat bil-Midalja tad-Deheb minn bosta Akkademji

Internazzjonali bħalma hija l'Academie de Lutece. kien il-mistieden ta' l-unur f'bosta pajjiżi għall-okkażjonijiet differenti, fl-Ingilterra, fi Franza, fl-Italja, il-Fillandja, l-Isvezja, il-Ġermanja. Fl-aħħarnett ġie onorat b'titoli ta' nobiltà minn għadd ta' Djar Rjali ex-Sovrani u sar pluri titolat, pluri onorat u pluri akkademiku.

Bibliografija Parzjali

Il-Berqa (2.4.43)
In-Nadur(Kan. Caruana) Ġ. Muscat, 1953
L-Orizzont (Union Press 12.3.63)
Il-Bidwi (St. Jos. Press, Ottubru 63)
Ibid, nru. 307, Diċembru 65
Malta's Who's Who (Progress Press (1966-70)
Maltese Poets of the 20th Century, Ġ. Tonna Barthet (G. Muscat, 1968)
Vatum Consortium, K. Vassallo (St. Jos. Press 1968)
Dictionary of Int. Biography (London 70)
Two Thousand Men of Achievement (London 1971)
Men of Achievement (London 1974)
Gli Amici di Pontzen (Napli 1977)
Pontzen Academicians (Napli It. 1977)
Orizzonti di Gloria (Napli 1977)
Ibid (1991)
Il-Bidwi (St. Jos. Press, Lulju 1959)
Ibid, Ott 1973
Dizzjunarju Bijo-Bibliografiku Malti, R. Mifsud Bonnici (Malta 1960)
Coin World (USA 27.10.65)
Il-Mument (7.6.81)
It-Torċa (18.8.91
In-Nazzjon Tagħna (17.8.91)
It-Torċa (25-8-91)
Agrikultura (St. Jos. Press No. 109, 15.6.71)
An International Armorial (Atlanta,Ga., USA 1984)
In-Nadur, Alex. Bonnici ofm (vol 1, 1984 pp.23, 37, 41, 43, 54, 55, 58)
Ibid. (Vol 2, 1987, pp. 437, 472, 525-6, 571)
Mitt Jien Biex Tgħix Int, Dun Dumink Camilleri (Nadur 1992, pp. 48, 52, 54, 64, 66-9, 78-80, 109-110)
25 Sena Bażilka, Dun D. Camilleri (Nadur 1992, pp. 86-98)
Albo D'Oro (Prijorat SOSJ Firenze, Italja (Mario Paci 1988, pp. 4-6)
Pietru U Pawlu- Oratorju (Għawdex 1988, pp.4-6)
Pronostiku Malti (Giov, Muscat 1987, pp.139 taħt l-isem: Vella Haber K.

Ikkompliat
Is-Sibt, 12/XII/1992